

ВЕЛИКИЕ ЗЕМЛЯКИ:

представители научных медицинских школ Харькова

Харківська наукова анатомічна школа

Харківська наукова анатомічна школа формувалася протягом XIX ст. Її історія тісно пов'язана з історією кафедри анатомії, фізіології та судово-лікарської науки, яка була заснована в 1805 р на медичному факультеті Імператорського Харківського університету.

У XIX ст. значними представниками харківської анатомічної школи стали:

Олександр Савич Венедиктов (1799–1882) — професор, доктор медицини, вихованець Харківського університету, завідувач кафедри анатомії у 1826–1835 рр. Він досконало опанував навички препарування і розтину трупів, виготовлення натуральних анатомічних препаратів, які поповнювали музей кафедри. Серед його наукових праць популярність здобув манускрипт «Способ бальзамирования трупов и превращения их в мумию» (1866), який дає підставу припускати, що О.С. Венедиктов був першим серед харківських анатомів, які почали займатися науковими питаннями бальзамування.

Митрофан Олексійович Попов (1843–1907) — заслужений професор Харківського університету, доктор медицини, вихованець Харківського університету, завідувач кафедри анатомії у 1888–1897 рр., декан медичного факультету (1901). Починаючи з його робіт, і донині харківські анатоми цілеспрямовано займаються науковим вивченням морфології нервової системи. Він вперше використав бальзамовані трупи на практичних заняттях і сам багато зробив для удосконалення техніки бальзамування. М.О. Попов створив цікаві і повні колекції з черепів людей різного віку, статі, форми, рас, за їх місцезнаходженням, різними аномаліями і патологіями, що представляє інтерес для науки. З особливою увагою і любов'ю він ставився до музею і бібліотеки кафедри, а також до вивчення історії кафедри та медичного факультету. Він є автором книги «Медицинский факультет Харьковского университета за первые 100 лет его существования (1805–1905)» (1905–1906).

Олексій Костянтинович Белоусов (1848–1908) — учень М.О. Попова, професор, доктор медицини, вихованець Харківського і Київського університетів, завідувач кафедри анатомії у 1897–1908 рр. У своїй докторській дисертації «Материалы к анатомии сосудистых нервов человека» вперше показав розподіл найтонших нервів біля поверхні вен ліктьового суглоба і таким чином наблизився до макромікроскопічних методів. Бувши талановитим художником, він виконував ілюстрації до всіх наукових робіт кафедри того часу.

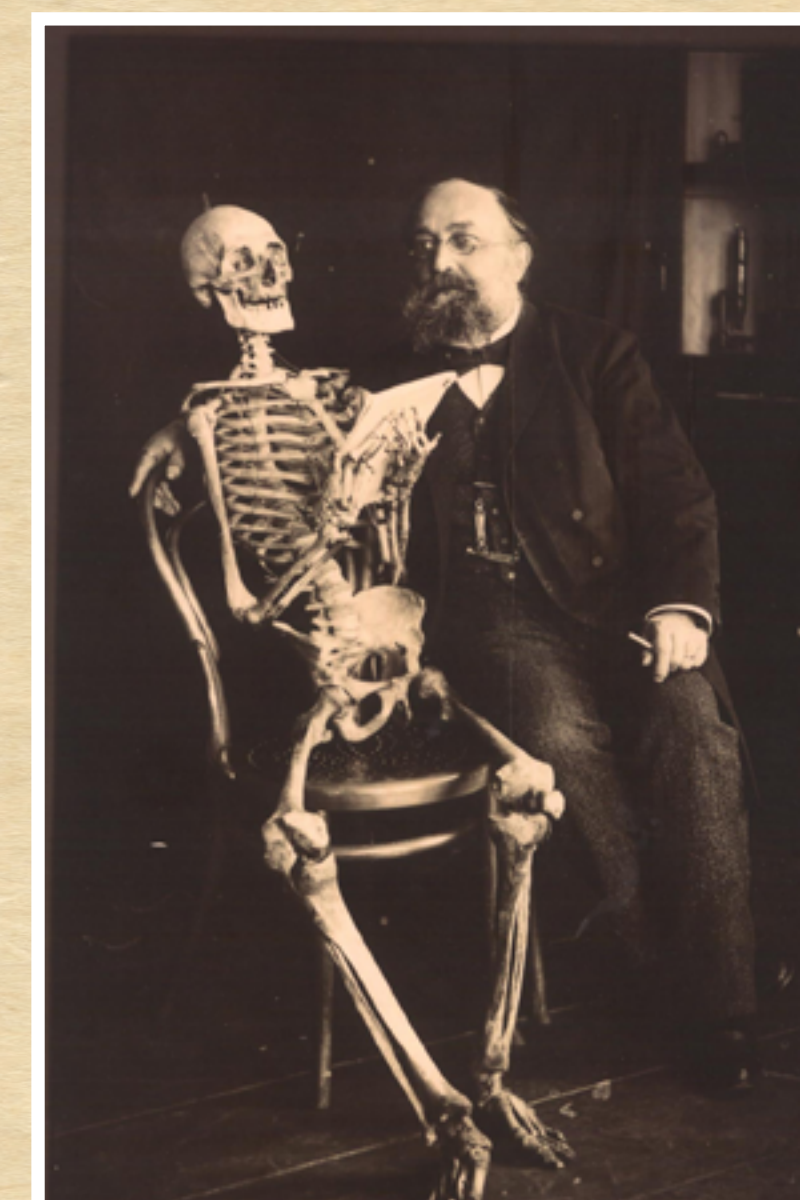
Рафаїл Давидович Синельников (1896–1981) — учень В.П. Воробйова, професор, доктор медичних наук, вихованець Харківського медичного інституту, завідувач кафедри анатомії у 1937–1971 рр. Р.Д. Синельников багато зробив для пропаганди та подальшого розвитку макромікроскопічної анатомії, збагатив її новими методами і створив у ній нові розділи. Справою всього його життя стало видання розпочатої В.П. Воробйовим навчально-наукової праці — «Атлас анатомії людини». Згодом він сам розробив і видав «Атлас анатомії людини». Р.Д. Синельников багато сил вклав в удосконалення методів бальзамування. З 1934 р. по 1945 р. він був співробітником лабораторії при Мавзолі В.І. Леніна, а з 1945 р. по 1975 р. — науковим керівником комісії з реставрації та збереження тіла видатного вітчизняного хірурга — М.І. Пирогова.

Венедиктов О.С.

Будівля анатомічного театру Харківського університету (1887). Нині, каф. нормальної анатомії

Жартівливий знімок професора М.О. Попова зі скелетом (1894)

Р.Д. Синельников

Професор О.К.Белоусов з колегами (1907, сидить 2-й ліворуч В.П.Воробйов)